

1e paasdag 2015 – Met open handen

In de vroege morgen, na de diepe duisternis van die vreselijke dagen, is Maria van Magdala naar het graf van haar geliefde Heer gegaan.

Het is nog donker, en alles lijkt uitzichtloos, troosteloos en zonder toekomst.

Ze zoekt naar houvast, en waar anders kun je dat zoeken dan bij diegene die jou toekomst heeft aangereikt, die verteld heeft van een visioen van vrede en liefde.

Die jou zo geraakt heeft met zijn boodschap.

Want waar ga je heen als je niet meer weet hoe het verder moet, als je wereld instort?

Misschien ga je terug naar wat je had, terug naar plaatsen waar je gelukkig was.

Of terug naar je geliefde, waar je denkt nog iets tastbaars van hem te kunnen vinden, zijn graf.

Als Maria bij het graf komt is het leeg: de steen is weggerold; in het graf is er niets.

Nog erger dan de dood is dit. Zelfs een graf om naar terug te gaan is er niet meer.

Alleen de leegte is hier tastbaar. Ze haalt Petrus en Johannes erbij, en die zien met andere ogen. Zij zien meer dan alleen de leegte, en zij geloofden. Voor hen is het al Pasen.

Maar niet voor Maria, zij blijft, zij heeft nog niets gezien om te geloven en verder te kunnen.

Geen handreiking heeft ze gekregen om haar verdriet minder schrijnend te maken.

Huilend buigt ze zich voorover in de leegte.
Dan zijn er engelen, die vragen waarom ze huilt, maar ook zij nemen het gemis niet weg.
Nog steeds huilend draait Maria zich om.

Ik vind het een van de ontroerendste stukjes uit de bijbel, wanneer Maria zich omdraait bij het graf en aan een man, van wie zij denkt dat het de tuinman is, vraagt of hij het is die Jezus weggenomen heeft. En dat ze dan, bij het uitspreken van haar naam, - Maria - in deze stem Jezus herkent.

Maria, die wanneer zij zich omkeert, en zelf op zoek gaat, aangesproken wordt.
Haar omdraaien is ook werkelijk een ommekeer. Een wegdraaien van de leegte, op zoek naar wie haar leven aan kan reiken. Dan ziet ze, tegen alle logica in, omdat ze zich laat aanspreken.

In de kou van haar verdriet wordt haar zo nieuw leven aangereikt. Niet alleen mag zij ervaren dat de dood het einde niet is, maar het liefdevolle contact, het uitspreken van haar naam, het laat haar opbloeien.
Op wat doodlopende wegen lijken, worden mensen gevonden door God, en tot bloei gebracht.
Midden in de vele vragen, in je zoeken naar je weg door het leven, is er een stem – die je roept bij je naam, maar die je slechts hoort, als je je naar hem toewendt.
Een hand die uitgestoken wordt, liefde die aangereikt wordt.

Als Maria zich opnieuw naar Jezus toe wil wenden, zegt deze 'Houd me niet vast'.
Jezus leert Maria dat zij hem weer los moet laten. z

Ook wij kunnen Jezus niet meer tastbaar aanraken.
Maar misschien zouden wij ons ook wel heel graag aan Hem willen vastklampen.

Maar het kan niet. En het mag zelfs niet, getuige Jezus' woorden.
Waarom eigenlijk niet?
Waarom zo afstandelijk? Want zo komt het wel over. Het lijkt zelfs onbarmhartig. Een mens die zo hunkert naar nabijheid, afwijzen.
Of is het toch anders? Zou het kunnen zijn dat Jezus het anders bedoelt?

Kijk, Maria wil Hem vasthouden, zich aan Hem vast klampen.
Begrijpelijk. Maar juist dat vastklampen knelt haar leven af, verhindert haar om te gaan.
Jezus zegt: Ga naar mijn vrienden en vertel hun dat ik naar Mijn Vader ga, naar God. Vertel ze dat mijn levensverhaal van liefde en dienstbaarheid, van vrede en recht, een plaats krijgt bij God.
'Maria, houd me niet vast' is in feite een liefdevol verzoek. Het biedt haar de mogelijkheid om zelf op te staan en te gaan. Maria wordt door Jezus juist de ruimte in gestuurd, de ruimte van het leven met al zijn kanten, de ruimte voor een nieuw begin.

Zou dat niet betekenen dat we pas echt met Jezus mee op staan als we Hem loslaten en gaan doen wat Hij deed. Je komt pas echt tot nieuw leven als je in zijn geest de verhaal van Gods liefde verder brengt..

Ons leven is vaak vol vrees, vol angsten. En uit angst kunnen we niet loslaten, blijven we waar we zijn. Klampen we ons vast aan dingen, aan mensen, aan wat ook. Een geliefde vertrekt, een kind gaat uit huis, het leven verandert definitief. En die verandering vraagt van je dat je dat oude, dat jou zo lief was, loslaat.

Zo moeilijk. We kennen die, denk ik, allemaal. Die ervaringen van loslaten wat ons lief is. Het begint al bij de geboorte, als de navelstreng verbroken wordt waarmee je met je moeder verbonden was. En sterven als de laatste en ultieme ervaring van loslaten. En daartussen in overkomt het ons nog talloze keren.

Maar het is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Loslaten is onder andere verlies accepteren, en dat gaat niet zonder pijn. Dat geldt trouwens niet alleen voor wat jou aan ernstige dingen kan overkomen: ziekte, verlies van je baan, of welke andere rampen ook. Het geldt ook voor noodzakelijk verlies: je kinderen niet vasthouden maar een eigen weg laten gaan. Tot een scheiding besluiten omdat voortzetten van de relatie uitzichtloos is. Je eigen egodat zo belangrijk wil zijn en waarvoor je alles over hebt, om hoog te houden, dat loslaten.....

Dat is vaak een lang leerproces: veertig dagen, weken, jaren, wachten, weten en ervaren, dat iets nieuws, verandering met vreugde en moeite samen gaat.

Maria heeft zich losgemaakt en is haar eigen weg gegaan. Niet dat Jezus er toen helemaal niet meer toe deed. Integendeel zelfs. Ze werd zelfs zijn eerste getuige. Hem loslaten werd zelfs een daad van liefde. Zij kon zich toen immers ten volle wijden aan het verder vertellen van het verhaal waarmee Jezus mee

begonnen was. Houd me niet vast. Laat me los. Wat is dat moeilijk. Loslaten. En wordt dan vertrouwen niet heel belangrijk?

Vertrouwen dat er handen zullen zijn die ons opvangen, ons niet laten vallen. Vertrouwen op Gods handen.

Ik wens ons allemaal toe, dat we ondanks alles wat we soms ervaren aan pijn, verdriet, raadels in ons leven. Dat we vanuit vertrouwen, het aandurven om los te laten.

De opgestane Heer – Pasen – we kunnen het niet vasthouden. Het houdt ons vast. Het leeft, komt naar ons toe en het stuurt ons verder op weg. Zo gaan we verder. Met open handen. Moge het voor ons zo zijn.

Pasen 2015, Gereformeerde Kerk Loosdrecht
Hillegonda Ploeger